

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (POLITICAL SCIENCE)
EXAMINATION: MAY – 2024
THIRD SEMESTER
Subject: International Relations (PC-303)

Date: 28/05/2024

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Describe the meaning and nature of International Relations. (20)
- Q. 2)** Discuss the various methods or devices of Balance of Power. (20)
- Q. 3)** Discuss the attempts at the promotions of South-South Cooperation in International Economic Relations. (20)
- Q. 4)** Critically examine the success and failures of UN. (20)
- Q. 5)** Describe the meaning and nature of Regional Organizations. (20)
- Q. 6)** What is disarmament?. Discuss its nature as an instrument of peace. (20)
- Q. 7)** Discuss the elements of National Power. (20)
- Q. 8)** Explain the nature and methods of Neo-Imperialism. (20)
- Q. 9)** Write a note on the emergence of Multipolarity in International System. (20)
- Q.10) Write notes on any two of the following. (20)**
- a) Marxist Approach to the study of International Relations
- b) World Trade Organization
- c) SALT
- d) Global warming and Climate

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १) आंतरराष्ट्रीय संबंधांचा अर्थ आणि स्वरूप यांचे वर्णन करा. (२०)
- प्र. २) सत्ता संतुलनाच्या विविध पद्धती किंवा उपकरणांची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ३) आंतरराष्ट्रीय आर्थिक संबंधांमध्ये दक्षिण-दक्षिण सहकार्याच्या प्रोत्साहनाच्या प्रयत्नांची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ४) संयुक्त राष्ट्रसंघाचे यश आणि अपयश यांचे टिकात्मक परीक्षण करा. (२०)
- प्र. ५) प्रादेशिक संघटनांचा अर्थ आणि स्वरूपाचे वर्णन करा. (२०)
- प्र. ६) निःशस्त्रीकरण म्हणजे काय? शांतीचे साधन म्हणून त्याच्या स्वरूपाची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ७) राष्ट्रीय शक्तीच्या घटकांची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ८) नव-साम्राज्यवादाचे स्वरूप आणि पद्धती स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ९) आंतरराष्ट्रीय प्रणालीमध्ये बहुध्रुवीयतेच्या उदयावर एक टीप लिहा. (२०)
- प्र. १०) **टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)** (२०)
- अ) आंतरराष्ट्रीय संबंधांच्या अभ्यासासाठी मार्क्सवादी दृष्टीकोन
- ब) जागतिक व्यापार संघटना
- क) सामाजिक शस्त्र न्युनिकरण संधी
- ड) ग्लोबल वार्मिंग आणि हवामान